

**-Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-150/23-J

Název	Základní škola Otokara Březiny Počátky, okres Pelhřimov
Sídlo	Komenského sady 387, 394 64 Počátky
E-mail	zs@pocatky.cz
IČO	75 000 814
Identifikátor	600 061 493
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jaroslav Blažíček
Zřizovatel	Město Počátky
Místo inspekční činnosti	Komenského sady 387, Počátky
Inspekční činnost na místě	6.–9. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. a) získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy zapsané do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy,

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola Otokara Březiny Počátky, okres Pelhřimov (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

K termínu inspekční činnosti se vzdělávalo v 17 třídách 348 žáků. Škola identifikuje 56 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 19 žáků s odlišným mateřským jazykem. Zájmové vzdělávání je poskytováno ve třech odděleních školní družiny 90 účastníkům.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel v rámci koncepčních záměrů rozvoje školy vycházel z podrobné analýzy výchozího stavu a promyšleně stanovených cílů. V době od poslední inspekce se ve spolupráci se zřizovatelem podařilo dokončit řadu rozsáhlých záměrů. Zvýšila se efektivita řízení organizace a komunikace se zákonnými zástupci žáků (např. elektronické žákovské knížky a třídní knihy, on-line výuka pro dlouhodobě nepřítomné žáky).

Promyšlenou péčí o pracovníky školy se řediteli daří vytvářet dobré vzájemné vztahy mezi účastníky vzdělávání. Dosud se však nepodařilo zajistit výuku některých předmětů aprobovaně (informatika, anglický jazyk, hudební výchova).

Řízení se vyznačuje jasně nastavenými pravidly vedoucími k zajištění kvalitního vzdělávání i provozu školy. Systém delegování kompetencí je funkční. Přispívá k efektivní kontrolní činnosti a dosahování stanovených cílů. K účelnému řízení přispívají pravidelné porady pedagogických i nepedagogických pracovníků.

Pedagogům je každoročně poskytována zpětná vazba ve formě osobních pohovorů. Vyučující jsou tak promyšleně vedeni k formulování cílů svého dalšího profesního rozvoje. Někteří se účastnili i krátkodobých zahraničních stáží. Řediteli se daří zajišťovat školení pedagogů na půdě školy. Ve škole účelně pracují metodické orgány. K úpravám vzdělávacích obsahů napříč všemi předměty jsou přijímána konkrétní opatření.

Absence důslednějšího metodického vedení pedagogů ředitelem se však při inspekční činnosti projevila v méně účinném uplatňování vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků. Chybí důslednější práce pedagogů se stanovováním konkrétních vzdělávacích cílů, která by se efektivně projevila v závěrech odučených hodin, popř. blocích hodin.

Pedagogický sbor školy je kvalifikovaný a ustálený. Mezipředmětové vztahy se daří posilovat vzájemnými konzultacemi pedagogů. K autoevaluaci školy jsou také účelně využívány dotazníky pro pedagogy i žáky.

Výborná spolupráce se zřizovatelem umožňuje průběžnou údržbu a modernizaci materiálně technického zázemí instituce. Účelné a praktické vybavení odborných učeben (přírodopis, chemie, fyzika, robotika, hudebna, multimediální, cizí jazyky) pozitivně přispívá ke kvalitě vzdělávání. Modernizovány byly také učebny pracovních činností, šicí, keramiky a informatiky. K výzdobě učeben a prostor celé školy jsou účelně využity práce žáků, což působí nejen esteticky podnětně, ale přináší pro ně i motivační efekt.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem hospitovaných hodin na prvním i druhém stupni byla přátelská atmosféra, vzájemná důvěra, vstřícná komunikace a empatický přístup pedagogů k žákům.

Vyučující využívali čas vyučovacích jednotek bez prodlev. Výuka však vykazovala rozdílnou úroveň závislou na míře pedagogických zkušeností vyučujících, což se promítalo do různé úrovně metodické a didaktické zpracovanosti hodin.

Ve vyučovacích hodinách na prvním stupni vytvářeli vyučující dostatek podnětů a prostoru k aktivitě žáků. Výukové formy a metody se účelně střídaly a směřovaly ke splnění vzdělávacích cílů. Efektivitu výuky a aktivní zapojení žáků zvyšovaly vhodné pedagogické postupy (např. činnostní a aktivizující metody učení). Vyučující vhodně vedli žáky k objevování nových jevů a mezipředmětových souvislostí. Zvolená dynamika aktivit respektovala tempo žáků. Názornost výuky účelně podpořilo efektivní používání didaktické techniky, učebních pomůcek a dalších materiálů.

V části z hospitovaných hodin na druhém stupni vyučující v malé míře účelně zařazovali aktivity žáků vedoucí k jejich vzájemné kooperaci, čímž by vhodně podpořili rozvoj sociálních kompetencí žáků. Převažující frontální výuka však vedla k nízkému zapojení některých žáků. Vyučující vysvětlovali látku logicky a účelně upozorňovali na možná úskalí. Vhodně vedli žáky k přemýšlení a hledání souvislostí.

Průběžná pochvala žáky vhodně motivovala. V nízké míře však byl uplatňován diferencovaný přístup k žákům podle jejich konkrétních schopností a možností. Pozitivní skutečností je promyšlené vedení ke spolupráci se žáky s odlišným mateřským jazykem.

Většinou chyběl dostatečný prostor k závěrečnému shrnutí probíraného učiva a ověření dosažení stanoveného vzdělávacího cíle. Jen ojediněle bylo využito systematické vedení k sebereflexi a vrstevnickému hodnocení jako prostředku rozvoje osobnosti žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací výsledky žáků škola sleduje a vyhodnocuje. Průběžně jsou komunikovány případné výkyvy jednotlivých žáků ve výuce a chování, a to v rámci každodenního setkávání pedagogů a pravidelných neformálních porad jednou týdně. Sumární shrnutí výsledků probíhá na čtvrtletních pedagogických radách. V závislosti na zjištěních přijímá škola opatření k podpoře žáků ohrožených neúspěchem. Nabízeno a většinou žáků využíváno je doučování v předmětech matematika, český jazyk a anglický jazyk.

V rámci hodnocení je promyšleně cíleno na inspiraci dobrými příklady, což má pozitivní motivační dopad. Každoročně je vyhodnocen nejúspěšnější žák, sportovec, sportovkyně a reprezentační kolektiv. Celkově převažuje počet pochval nad udělenými kázeňskými opatřeními.

Škola má nastavené účelné aktivity v uzlových bodech vzdělávání, které vedou k podpoře očekávaných vzdělávacích výsledků žáků a jejich chování. V rámci spolupráce pedagogů budoucích prvních ročníků a učitelek v mateřské škole navštěvují předškolní děti základní školu a seznamují se s prostředím a stylem práce v žakovské třídě a školní družině.

Třídní učitelé pátých a budoucích šestých ročníků komunikují úroveň zvládnutí konkrétních výstupů v jednotlivých předmětech a přizpůsobují tomu plánování výuky. Zohledňována je odlišná úroveň u žáků přestupujících z jiných škol. Zákonní zástupci žáků 1. a 6. ročníků získávají potřebné informace ke specifikům výuky na prvním a druhém stupni na mimořádných schůzkách.

Účelná modernizace podmínek pro vzdělávání vhodně přispívá k rozvoji a posilování sledovaných kompetencí. Efektivně je rozvíjena např. jazyková gramotnost v angličtině prostřednictvím četby anglické literatury ze speciální školní knihovny a výuky

v multimediální učebně Robotel. Elektronický výukový systém SmartClass umožňuje využívání interaktivních aktivit, nabízí možnost domácího procvičování a podporuje rozvoj formativního hodnocení žáků.

S výsledky dlouhodobého externího testování v 5. ročníku škola promyšleně pracuje. S relevantními vyučujícími jsou rozebírány celkové i dílčí výsledky, k problematickým oblastem jsou přijímána odpovídající opatření. Žáci jsou podporováni k účasti v soutěžích. Největších úspěchů dosahují v olympiádách předmětových (přírodopis), sportovních a recitací. Zpětná vazba o úspěšnosti absolventů v dalším studiu je v případě některých středních škol na úrovni klasifikace žáka z jednotlivých předmětů.

Škola poskytuje žákům podporu ve vzdělávání také prostřednictvím zřízeného školního poradenského pracoviště. Ve škole je prováděna prvotní pedagogická diagnostika žáků s potřebou podpůrných opatření. Ta jsou ve spolupráci výchovné poradkyně se školskými poradenskými zařízeními a zákonnými zástupci žáků vhodně nastavena (individuální vzdělávací plány, pomoc asistentů pedagoga). Asistenti pedagoga účelně kooperují s vyučujícími a jejich působení je přínosné pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i ostatní žáky.

Školní preventivní strategie se promyšleně zaměřuje zejména na vytváření příznivého sociálního klimatu, reflektuje potřeby a specifika školy. Reaguje na podněty ze strany učitelů, žáků i zákonných zástupců žáků. Prevence rizikového chování se účelně promítla do školního vzdělávacího programu, a to zejména občanské nauky a výchovy ke zdraví. Vyučující se tímto tématem promyšleně zabývali i ve svých třídnických hodinách. V rámci prevence sociálně patologických jevů proběhly besedy na témata drogy z pohledu policie, bezpečnost žáků či nebezpečí virtuální komunikace.

Se žáky je pravidelně diskutováno o návykových látkách v hodinách výchovy ke zdraví a přírodopisu. V případě výskytu počátečních stádií rizikového chování žáků je důsledně podle stanovených pravidel. Do řešení jsou zapojováni i zákonní zástupci žáků. Při aktuálních problémech bezodkladně proběhly vždy individuální pohovory s jednotlivci a jejich zákonnými zástupci. Účelným zařazováním kariérového poradenství do výuky, spoluprací školy s úřadem práce, středními školami a firmami poskytuje škola žákům a jejich zákonným zástupcům pomoc v oblasti volby povolání.

Ve školní družině jsou promyšleně zařazovány pestré činnosti (např. sportovní, kreativní, relaxační), které účelně podporují rozvoj příznivých sociálních vazeb účastníků. Jejich hodnocení má často formativní charakter a podporuje jejich další efektivní vzdělávání. Výsledky vzdělávání účastníků odpovídají stanoveným cílům.

Úspěšnou realizaci koncepčních záměrů podporují dlouhodobě rozvíjené partnerské vztahy. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků má příznivý vliv na prohlubování komunitní atmosféry ve škole. Pravidelně pořádané různé kulturní, společenské a sportovní akce (např. rodičovský ples, dětský karneval, den otevřených dveří) škola efektivně využívá pro doplnění, rozšíření a zatraktivnění vybraného učiva.

Promyšleně je využívána součinnost s dalšími subjekty (např. MÚ Počátky, PPP Pelhřimov, SPC Jihlava, ZUŠ Počátky, dětský lékař, mateřská škola) k podpoře sociálního rozvoje žáků a primární prevenci.

V rámci výuky dopravní výchovy a prevence ke zvládnutí mimořádných situací škola pravidelně účelně spolupracuje s policií, hasiči a zdravotní záchrannou službou.

Závěry

Vývoj školy

- Výrazné zkvalitnění materiálního zázemí se pozitivně promítá do kvality vzdělávání.

Silné stránky

- Účelné a praktické vybavení odborných učeben se pozitivně promítá do kvality a organizace výchovně vzdělávací práce školy.
- Účinný demokratický styl řízení je patrný ve vzájemné kooperaci všech aktérů.
- Důsledné vedení žáků k dodržování dohodnutých pravidel vzájemných vztahů účinně přispívá k podnětné edukační atmosféře při výuce.
- Promyšlené vyhodnocování dobrých příkladů úspěšných žáků má pro ostatní žáky účelný motivační charakter.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Málo konkrétní formulace cíle hodiny a efektivního zhodnocení jeho dosažení vyučujícím.
- Nevytváření vhodných příležitostí pro souvislejší mluvený projev, vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků.
- Nízká míra diferenciacce učiva podle možností a schopností jednotlivých žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Přesněji propojovat stanovené cíle vyučovacích hodin s jejich efektivním následným vyhodnocováním.
- Vytvářet vhodné příležitosti pro vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků a také pro souvislý mluvený projev žáků.
- Diferencovat učivo podle možností a schopností jednotlivých žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dlouhodobá koncepce rozvoje ZŠ Otokara Březiny Počátky, okres Pelhřimov na období 2020–2025, ze dne 31. 8. 2020
2. Roční plán práce na školní rok 2022/2023, ze dne 28. 8. 2023
3. Plán DVPP na školní rok 2022/2023, ze dne 28. 8. 2022
4. Personální dokumentace pedagogických pracovníků

5. Hospitační záznamy vedení školy, školní rok 2022/2023
6. Zápisy z jednání pedagogické rady a metodických orgánů
7. Výroční zpráva školního metodika prevence rizikového chování (školní rok 2021/2022)
8. Minimální preventivní program 2022/2023
9. Krizový plán školy, ze dne 1. 9. 2022
10. Plán práce školního metodika prevence, školní rok 2022/2023, ze dne 1. 9. 2022
11. Program poradenských služeb ve škole, ze dne 1. 2. 2023
12. Strategie předcházení školní neúspěšnosti, ze dne 1. 2. 2023
13. Přehled projektů ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023
14. Hospitační záznamy ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023
15. Výsledky testování žáků zajištěné smluvně
16. Písemná dokumentace školní družiny

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Mgr. Milan Matějů, školní inspektor
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ludmila Dobalová, školní inspektorka

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka

Mgr. Petra Koubková, školní inspektorka

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.